

BIBLICKÉ ÚKOLY

pro II. čtvrtletí 1930.

Starozákonní zkušenosti

(Pokračování.)

Dary třinácté soboty (dne 28. června) určeny jsou pro
východní a západní Afriku.

Biblické úkoly. - Pomůcka ke studování Bible. - Vychází čtyřikrát
v roce. - Předplatné Kč 10,- ročně. - Vlastním nákladem vydává
ADVENTNÍ NAKLADATELSTVÍ V BRNĚ - KRÁLOVÉ POLI.
TISKEM „KRAMERIA“ V BRNĚ.

Úkol 1. — 5. dubna. Ž. s. 18.35.

Výstraha před neposlušností.

Vůdčí myšlenka: 1. Sam. 15, 22.

Úvod.

»Saul neobstál ve zkoušce víry v Galgala a zneuctil službu Boží; jeho chyba mohla však být napravena, a proto mu Pán dával novou příležitost, aby se učil úplně poslušnosti jeho slova... Samuel přišel ke králi a oznamoval mu slova Páně. Aby král poznal, jak je to důležité, být poslušen příkázání, prohlašoval Samuel, že přichází z rozkazu Božího, z téže moci, která povolala Saule na trůn.« (Patr. pror. 636.)

Otázky.

1. Jaký rozkaz dostal Saul o Amalechitských, když byl ustanoven za krále izraelského? 1. Sam. 15, 1—3. Pozn. 1.
2. Kolik mužů sebral Saul proti Amaléchovi? Komu radil, aby se od nich oddělil? Proč měli být zachováni? V. 4—6. Pozn. 2.
3. Jak bitva skončila? Kdo byl zachován? V. 7—9.
4. Co řekl hned Pán Samuelovi? Jak působilo toto poselství na proroka? V. 10. 11.
5. Jak pozdravil Saul proroka Samuele? V. 13.
6. Co se tázal Samuel? Jak omlouval Saul svou neposlušnost k Bohu? V. 15. 14.
7. Od koho měl Samuel poselství pro Saule? V. 16.
8. Jaký byl Saul, když byl zvolen za krále? Co mu Bůh přikázal? Co se tázal Samuel? V. 17—19.
9. Co odpověděl Saul? Na koho chtěl svěsti vinu, že byl zachován dobytek? V. 20. 21.
10. Kterou otázkou odpověděl Samuel? Co zdůrazňoval? V. 22. Pozn. 3.

11. S čím jest srovnávána neposlušnost a protivení se? Jaký byl následek neposlušnosti Saulovy? V. 23.
12. Jak se zachoval Saul k tomuto rozsudku? V. 24. 25. Pozn. 4.
13. Proč nechtěl jíti Samuel se Saulem, když jej o to prosil? Co učinil Saul, když Samuel chtěl odejít? Co se stalo? V. 26. 27.
14. Co dále předpověděl Samuel? V. 28. 29.
15. Co vyznal Saul? Které prosbě vyhověl Samuel? V. 30—31. Pozn. 5.
16. Jaký rozkaz Boží vykonal Samuel? V. 32. 33.
17. Kam odešel Samuel? V. 34. Jak Samuel cítil se Saulem? Jak Bůh pohlížel na Saula? V. 34. 25.
18. Jaká výstraha jest nám dána v tomto úkole? Pozn. 6.

Poznámky.

1. Amalechitští byl mocný národ, který žil v Arabii mezi Mrtvým a Rudým mořem. Byl to kočovný lid a bydlel v jeskyních nebo ve stanech. Sotvaže lid Izraelský prošel Rudým mořem, byl bez příčiny napaden od Amalechitských. Proto Bůh přikázal, aby byli vyhubeni. (2. Mojž. 17, 14.)

»Čtyři sta let bylo prodleno s vykonáním tohoto rozsudku, avšak Amalechitští se od svých hříchů neodvrátili. Pán věděl, že kdyby to tomuto bezbožnému lidu bylo možné, byl by vyhladil Jeho lid a Jeho uctívání na zemi. Nyní nadešla doba, aby vykonán byl dlouho odkládaný rozsudek.« (Patr. pror. 637.)

2. »Při vykonávání spravedlnosti pamatoval Bůh na milost. Amalechitští měli býti vyhubeni, naproti tomu Cinejští, kteří bydlili uprostřed nich, měli býti ušetřeni. Ačkoli nebyli cele prosti modloslužby, přece byli ctitelé Boží a k Izraelovi zachovali se přátelsky. Z tohoto kmene byl švagr Mojžišův, Chobab, který provázal lid Izraelský pouští a svou znalostí země jim prokázal znamenitou službu.« (Tamtéž.)

3. »Když Saul chtěl obětovati z toho, co mělo býti vyhlazeno, zřejmě tím zjevil pohrdnutí rozkazem Božím. Takovéto

sloužení Bohu bylo jeho urážkou. Jak mnozí počínají si právě tak! Zatím co se zdráhají uvěřiti některým požadavkům Božím a splniti je, trvají na zevním sloužení Bohu. Duch Boží však na takovou službu nedává žádné odpovědi. Byť byli sebe horlivější ve vykonávání náboženských obřadů, nemůže je Pán přijmouti, když vědomě přestupují jeho příkázání.« (Tamtéž 643.)

4. »Polekán obviněním prorokovým, uznal Saul svůj přešátek, který dříve zapíral, přece však chtěl vinu uvaliti na lid, vysvětluje, že zhřešil ze strachu před lidem. Nebyla to lítost nad hříchem, nýbrž strach před trestem, který krále Izraelského přiměl k žádosti: »Protož nyní odpusť, prosím, hřích můj a vrať se se mnou, ať se pomodlím Hospodinu.« Kdyby byl Saul pocítil opravdovou lítost, byl by býval veřejně vyznal svůj hřích; ale jeho největší starostí bylo, zachovati svou vážnost u lidu a jeho věrnost. Žádal Samuele o jeho přítomnost, aby to více působilo na lid.« (Tamtéž 640.)

5. »Saul byl více znepokojen tím, že Samuel chtěl od něho odejiti, než nelibostí Boží. Věděl, že lid více důvěruje prorokovi, než jemu. Saul poznal, že mu nebude možno udržeti svou moc, bude-li na rozkaz Boží někdo jiný pomazán za krále. Obával se náhlé vzpoury, pak-li jej Samuel opustí úplně. Saul žádal proroka, aby se s ním veřejně zúčastnil služby Bohu, a tím mu prokázal čest před staršími i lidem. Z rozkazu Božího vyhověl Samuel prosbě králově, aby nebyl dán podnět ke vzpouře. Zůstal však jen němým svědkem.« (Tamtéž 641.)

6. »Je to velice nebezpečné, zavrhnouti napomenutí a výstrahy slova anebo Ducha Božího. Jako Saul, vydávají se mnozí pokušení, až jsou zaslepeni a nepoznávají pravou podstatu hříchu. Domnívají se, že mají na zřeteli dobrý účel a že neučinili nic nesprávného, když se odvrátili od požadavku Božího. Tak se protiví Duchu milosti, až neslyší již jeho hlas a jsou ponecháni svému klamu, který si zvolili.« (Tamtéž 645.)

Úkol 2. — 12. dubna. Z. s. 18.46.

Saul zavržen, David ustanoven za krále.

Vůdčí myšlenka: Žalm 51, 19.

Úvod.

»Saul, byv ustanoven za krále, nebyl ponechán sám sobě. Pán mu dal svého Ducha, aby mu ukázal, že je sláb a nezbytně potřebuje pomoci Boží; kdyby se byl Saul spolehl na Boha, byl by Pán s ním zůstal. Dokud byl Saul poddáv; vůli Boží a vychovávání jeho Ducha, dával mu Pán úspěch. Když však Saul počínal si nezávisle na Bohu, nemohl býti Pán jeho vůdcem. Potom povolal na trůn muže »podle srdce svého«, který nespolečal sám na sebe, ale nechal se vésti jeho Duchem.« (Patr. 645.)

Otázky.

1. Jak působila neposlušnost Saulova na Samuele? Co zamýšlel Bůh se Saulem? Co přikázal Samuelovi? 1. Sam. 16, 1.
2. Jak si měl Samuel počínati, aby jej Saul nezabil? Co se stalo, když Samuel přišel do Betléma? V. 2—5.
3. Na kom utkvěl zrak Samuelův, když přišel Izai se svými syny k oběti? Podle které zásady Boží bychom se měli řídit, posuzujeme-li člověka? V. 6. 7. Pozn. 1.
4. Kolik synů Izai přišlo k Samuelovi? S jakým výsledkem? V. 8—10.
5. Co se tázal Samuel? Kdo byl přiveden a jaký byl jeho zevní zjev? Jaký rozkaz dostal Samuel? V. 11. 12.
6. Co vykonal Samuel při Davidovi? V. 13.
7. Co bylo odňato Saulovi? Kdo ho ovládal? Jak chtěli Saulovi pomoci? Kdo byl vyvolen, aby hrál před Saulem? V. 14. 16. 23. Pozn. 2.
8. Jaké opravdové přátelství nastalo, když David zabil Goliáše? Jak se projeвило? 1. Sam. 18, 1—4.

9. Jak pomohl Jonata Davidovi v nebezpečí života? 1. Sam: 20, 11—17. 42.
10. Co se dvakrát naskytlo Davidovi, když utíkal před Saulem? 1. Sam. 24, 1—6; 26, 7—11.
11. Co očekával David od Hospodina za šlechtitost, kterou prokázal Saulovi? Co musil Saul uznati? V. 23—25.
12. Kde našli smrt Saul a jeho synové? 1. Sam. 31, 1—6.
13. Jak působila na Davida zpráva o smrti Saule a Jonaty? Co vychvaloval ve svém nářku? 2. Sam. 1, 17. 24—26. Pozn. 3.
14. Co se David tážal Pána po smrti Saulově? Jaký rozkaz obdržel? 2. Sam. 2, 1.
15. Co učinil všechen Izrael po smrti Abnerově a Izbozetově? 2. Sam. 5, 1—3.
16. Jak se zachoval David k domu Saulovu, když byl zvolen za krále? 2. Sam. 9, 1—7.
17. Jak veliký rozdíl jest mezi Saulem a Davidem, ačkoliv také zhřešil? Ž. 51.
18. Jaké zaslíbení obdržel David o trvání svého království? Ž. 89, 4. 5.

Poznámky.

1. »Žádná zevní krása nemůže učiniti srdce Pánu příjemné. Moudrost a znamenitost, která se jeví v povaze a chování, zjevuje tu pravou krásu člověka a cenu duše, znamenitost srdce rozhoduje, jsme-li příjemní Hospodinu zástupů. Jak velice měli bychom poznati tuto pravdu, posuzujeme-li sami sebe, nebo jiné. Z omylu Samuele můžeme se učiti, jak bláhové jest posouzení, které záleží na kráse obličeje a na ušlechtilé postavě těla. Můžeme se učiti, že moudrost lidská nemůže porozuměti tajemství srdce, anebo pochopiti radu Boží, není-li osvícena s hůry.« (Patr. 650.)

2. »Když Saul zvěděl, že jest od Boha zavržen a pocítil moc odsuzujících slov, která k němu prorok promluvil, byl naplněn odporem a zoufalstvím... Viděl předem v své mysli zkázu,

která postihla jeho dům... Nepřijal v tichosti napomenutí Boží, nýbrž jeho vznětlivý duch byl zoufalý, až se octl na prahu šílenství.« (Tamtéž 653.)

3. »Davidův zármutek nad smrtí Saule byl opravdový, hluboký a zjevoval jeho šlechtitou povahu. Neradoval se nad pádem svého nepřítele. Překážka, která mu stála v cestě k trůnu, byla odklizena, ale on se z toho neradoval. Smrt vyhledala vzpomínku na nedůvěru i ukrutnost Saulovu a on myslil jen na to, co bylo šlechtité a královské v jeho povaze. Jméno Saulovo bylo spjato s jménem Jonatovým, jehož přátelství bylo tak věrné a nezištné.« (Tamtéž 707.)

Úkol 3. — 19. dubna. Z. ř. 18.57.

David král, básník a prorok.

Vůdčí myšlenka: Žalm 91, 9. 10.

Úvod.

David byl více nežli král. Již ve svém mládí poznal Boha a měl schopnost rozumětí mluvě Boží v přírodě. Tam byl položen základ k jeho žalmům, kterými se proslavil více, než svým kralováním. V těchto písních zjevil mu Bůh své úmysly se svým lidem až do doby, kdy jej uvítá v svém domě. Je tedy nejen básník, ale i prorok, jehož výpovědi užíval Mistr i jeho apoštolé, a církvi sloužily vždy k novému povzbuzení.

Otázky.

1. V kolika letech byl David pomazán za krále? 1. Sam. 16, 11. 12. Pozn. 1.
2. Co chtěl David stavěti? 2. Sam. 7, 1—3.
3. Jaké poselství mu poslal Bůh skrze proroka? V. 4—11.
4. Kdo měl stavěti dům Boží? Jaké zaslíbení dal Pán domu Davidovu? V. 12—16.

5. Jak přijal David poselství Boží? V. 18—21. 29. Pozn. 2.
6. S kterými perlami písemnictví jest jméno Davidovo nerozlučně spojeno? Pozn. 3.
7. Koho oslavuje David ve svých žalmech? Ž. 68, 35; 69, 31; 108, 4. Pozn. 4.
8. Co prorokoval David o prvním příchodu Kristovu? Ž. 40, 7—9.
9. Jak je vylíčen druhý příchod? Ž. 110, 5—7.
10. Kdo bude shromážděn při druhém příchodu Kristovu? Ž. 17, 15; 110, 3; srovnej 1. Tes. 4, 16. 17.
11. Jak bude pečovati Bůh o svůj lid v době soužení? Ž. 3, 6. 7; 9, 10. 11; 91, 5—10.
12. Co bylo zjeveno o osudu bezbožných? Ž. 37, 1. 2. 10; 21, 9—12.
13. Jak vylíčuje David navrácení se vítězného Spasitele do nebe? Ž. 24, 7—10.
14. Čím jest podle žalmisty vichřice a bouře v rukou Božích? Ž. 11, 5. 6. Pozn. 5.
15. Co praví o Bohu a jeho vykoupených? Ž. 8, 6. 7.

Poznámky.

1. Když byl David pomazán, byl jinoch asi 16letý. V třiceti letech odešel do Hebronu, aby se ujal vlády nad říší Judskou. Za 7¹/₂ let povolal ho na trůn také Izrael. (2. Sam. 2, 4; 5, 4. 5.)

V oněch letech válčili tito dva národové mezi sebou. Teprve odpadnutím Abnera a jeho usmrcením, jakož i Izbozetovým, učiněn byl konec domu Saulovu. Po tak dlouhém úsilí, utvrditi trůn Saulův, spojil se na konec Izrael s Judou v prohlášení Davida za krále nad sjednoceným národem.

2. »David věděl, kdyby vykonal dílo, které si v srdci svém předsevzal, že by to bylo ke cti jeho jména a k slávě jeho kralování; byl však ochoten podrobiti se vůli Boží. Takovéto zřeknutí se jest zřídka kdy viděti i mezi křesťany. Jak často ti, jež mužná síla již opustila, oddávají se naději vyko-

nati něco velikého, co si v svém srdci předsevzali, avšak vykonání nejsou schopni. Prozřetelnost může jim říci jako Davidovi, že dílo, které by tak rádi konali, není jim svěřeno. Jest jim jen připravit cestu jinému, který to vykoná. Mnozí však, místo aby se vděčně podrobili nařízení Božimu, ustupují zpět, jako by byli zanedbáváni nebo zavrženi a říkají, že nechtí nic konati, protože nemohli vykonati to, co by byli rádi činili. Mnozí se zoufale přidržují odpovědností, které nemohou nésti, a nadarmo se snaží splniti nějakou úlohu, ke které nejsou způsobni, a to, co by mohli vykonati, zůstává zanedbáno. A pro nedostatek jejich spolupůsobení jest veliké dílo zdržováno nebo mařeno.« (Tamtéž 726.)

3. »V žalmech Davidových zrcadlí se mnohé zkušenosti: od plného vědomí viny a odsouzení sebe, až k nejzvrášenější víře a nejupřímnějšímu společenství s Bohem.« (Tamtéž 770.)

4. Oslavování Boha zaujímá v žalmech nejpřednější místo. Jeho láska, shovívání, milosrdenství, moc a velebnost mluví z každé zkušenosti oblíbeného pěvce Izraele. Zvláštním způsobem jsou tam zaznamenány zkušenosti Syna Božího, které měl zakusiti v době svého prvního příchodu jako Vykupitel lidstva. Jak živě vyličuje 22. žalm utrpení Kristovo v Getsemane a na kříži; 23. žalm poukazuje na jeho vstoupení do údolí stínu smrti a 24. žalm představuje nám jeho slavný návrat do nebe jako vítězného Spasitele. Také jsou v nich prorocky zaznamenány mnohé modlitby Ježíšovy, které v osamělosti vysílal k Otci. Nespravedlivá pronásledování, která musil David zakoušeti, když byl štván od Saule, umožňovala mu poznati utrpení Kristova, v jehož životních zkušenostech měla se splniti velká část žalmů.«

5. »Podle své vlastní vůle přikázal Bůh silám v přírodě, aby zničily moc jeho nepřátel. Žalm 148, 8; Jeremiáš 50, 25; Job 38, 22. 23. V knize Zjevení vyličuje se zkáza, která má nastati, až by »vyšel hlas veliký z chrámu nebeského, z trůnu říkající: Stale se. — A kroupy, veliké jako centnýř, padaly s nebe na lidi.« (Zjevení 16, 17. 21.)

Úkol 4. — 26. dubna. Z. s. 19.08.

Moudrost Šalomounova.

Vůdčí myšlenka: 1. Král, 8, 56.

Úvod.

«Bůh dal Šalomounovi moudrost, jak on si žádal. V několika prvních letech jeho panování bylo jméno Hospodinovo velice ctěno. Moudrost a spravedlnost králova byla ostatním národům svědectvím o Bohu, jemuž sloužil. Sláva Šalomounova panování nezáležela v jeho moudrosti ani bohatství, nýbrž že vším vzdával čest jménu Hospodina Izraelského.» E. G. W.

Otázky.

1. S jakým úmyslem šel Šalomoun do Gabaon, po svém nastoupení na trůn? Kdo se mu ukázal? K čemu byl vyzván? 1. Král. 3, 4. 5.
2. Co odpověděl Šalomoun? V. 6—9.
3. Jak Bůh přijal jeho prosbu a co mu zaslíbil? V. 10—12. Pozn. 1.
4. Co přidal Bůh Šalomounovi za jeho moudrou prosbu? V. 13.
5. Co mu bylo zaslíbeno a za jakou podmínkou? Jak obdržel Šalomoun toto zjevení? V. 14. 15.
6. Jaký příklad moudrosti dal Šalomoun? Jak to působilo na lid? V. 16—28.
7. Co jest praveno o moudrosti Šalomounově? 1. Král. 4, 29—31.
8. Kdo přišel, aby slyšel jeho moudrost? V. 34.
9. Jakou stavbu podnikl a jak dlouho trvala? 1. Král. 6, 1. 37. 38.
10. Jak zjevil Pán svou přítomnost v chrámě, když tam byla vnesena truhla smlouvy? 1. Král. 8, 10. 11.
11. Co učinil Šalomoun, když užíval přítomnost Boží? V. 14.
12. Oč prosil ve své modlitbě? V. 24—50.

13. Jak se modlil? V. 54; 2. Par. 6, 13. Pozn. 2.
14. Co učinil po skončení modlitby? Co pravil o zaslíbeních Božích? 1. Král. 8, 55. 56.
15. Kdo špatně působil na spojení Šalomounovo s Bohem? Jaký byl následek toho? 1. Král. 11, 4. 9—13. Pozn. 3.
16. Koho vzbudil Bůh, aby jej v jeho stáří soužil? V. 14. 23. 26.
17. V které knize Písma sv. jest nám zvláště zaznamenána moudrost Šalomounova? K čemu slouží Přísloví? Přisl. 1, 1—6. Pozn. 4.
18. V které jiné knize jest složena moudrost Šalomounova? Kaz. 1, 1; Pís. Šal. 1, 1.
19. Kolik písní a přísloví napsal? O čem pojednávají? 1. Král. 4, 32. 33.
20. Jaké naučení můžeme si vzíti z odcizení se Šalomouna Bohu? Pozn. 5.

Poznámky.

1. »Každý, kdo zaujímá odpovědné místo, měl by si vzíti do srdce naučení, vyplývající z modlitby Šalomounovy. Čím vyšší postavení zastává, tím větší jest jeho odpovědnost i vliv, tím více má také záviseti na Bohu. Každý by měl pamatovati, že povolání k nějaké činnosti jest vždy spojeno s opatrným počínáním si před lidmi. Každý, kdo jest volán, měl by se státi učněm Božím. Postavení neposvěcuje povahu. Jen uctění Boha zachováváním jeho přikázání, činí člověka opravdu velikého.«
E. G. W.

2. »Pokora Šalomounova v době, kdy začal nésti břímě odpovědnosti za stát a vyznal před Bohem: „já jsem velmi mladý“. (1. Král., 3, 7), jeho zjevná láska k Bohu, jeho hluboká úcta k Božím věcem, jeho skromné smýšlení o sobě, jakož i vyvýšení Stvořitele všech věcí — všechny tyto následovníhodné rysy povahy zjevovaly se při posvěcení chrámu, když při modlitbě klečel jako pokorný prosebník. Následovníci Kristovi měli by se varovati nynějšího proudu, který je chce oloupiťi o uctivost a bázeň Boží... Je to naší předností, že při veřej-

ných, jakož i domácích pobožnostech skláníme svých kolenou před Bohem. Sám Pán Ježíš, náš vzor, „poklekl na kolena svá a modlil se“. (Luk. 22, 41.) Opravdová úcta k Bohu jest nám vštěpována vědomím jeho nekonečné velikosti a poznáváním jeho přítomnosti. Vědomí blízkosti Neviditelného mělo by se hluboce vrýti v srdce jednoho každého. Místo a chvíle modlitby jsou svaté, jelikož Bůh jest přítomen.« E. G. W.

3. »Šalomounovo odpadnutí nastalo poněnáhu, takže dříve, nežli si toho byl vědom, byl již od Boha velmi vzdálen. Téměř nepozorovaně spoléhal vždy méně na řízení a požehnání Boží; za to více důvěřoval v svou vlastní silu. Vždy více pozbýval neochvějně poslupnosti, která měla Izraele učiniti lidem zvláštním, a přizpůsoboval se zvykům okolních národů. Ctižádostivé úsilí, předstihnouti ostatní národy mocí a velikostí, přimělo jej k tomu, že darů nebes, které dosud používal ke cti Boží, zneužil k sobeckým účelům... Jeho ženy měly na něho mocný vliv a na konec ho přivedly k modloslužbě. Odloučení se od Boha, obcováním s modloslužebníky, bylo jeho zkázou. Když byl Bohu nevěrný, nemohl se již ovládati. Jeho mravní sila ho opustila.« E. G. W.

4. »Přísloví Šalomounova pojednávají o zásadách svatého života a o vznešeném úsilí. Poznání těchto zásad, jakož i toho, že jen Bohu náleží všechna čest a sláva, lze přičísti, že první léta panování Šalomounova byla dobou mravního pokroku a hmotného blaha.« E. G. W.

5. »Z takových příkladů měli bychom se učiti, že jediná jistota záleží v bdělosti a modlitbě a že vznešené postavení, ani přednosti, nedávají žádné jistoty. I když někdo je dlouho opravdovým křesťanem, přece je vydán útokům satanovým. V boji s hříchem a pokušením byl přemožen i moudrý a mocný Šalomoun. Jeho porážka nás učí, že se nikdo nemůže spoléhat na vlastní moudrost, i když jeho duchovní schopnosti jsou veliké a když snad v minulosti věrně sloužil Bohu.« E. G. W.

Úkol 5. — 3. května. Z. s. 19.19.

Rozdělení deseti pokolení. Nevěrný prorok.

Vůdčí myšlenka: Mat. 11, 28—30.

Úvod.

Za Šalomouna dosáhlo království své výše. On však zapomněl na Boha. Lid byl utlačován, aby se mohlo zaplatiti vydržování dvora a vojska, aby u okolních národů zdál se býti slavný. Po smrti Šalomounově nastal v srdcích lidu odpor proti utlačování a nespravedlnosti; Roboam pak svou neopatrností a panovačností přispěl k rozdělení pokolení.

Otázky.

1. Kam šel Roboám, syn Šalomounův, po smrti svého otce, aby byl korunován? Kdo se vrátil z vyhnanství? 1. Král. 12, 1—3.
2. S jakou prosbou přišel lid Izraelský, veden Jeroboámem? Co nařídil Roboám? V. 4. 5.
3. Jakou radu dali starší lidu Roboámovi? V. 6. 7.
4. S kým se potom radil? Jakou radu dali mu mladí? V. 8—11.
5. Jak se zachovalo deset pokolení, když uslyšeli nemoudré rozhodnutí Roboámovo? V. 16. 19. 20.
6. Jak chtěl Roboám znovu získati království? Jaké poselství dostal od Hospodina? V. 21—24. Pozn. 1.
7. V kterém zvyku lidu viděl Jeroboám nebezpečí svého panování? Co učinil? V. 26—33. Pozn. 2.
8. Kdo přišel k Jeroboámovi, když chtěl kaditi na oltáři, který postavil? Jaké poselství přinesl muž Boží? Jaké znamení mělo býti důkazem, že je pravý prorok? 1. Král. 13, 1—3.
9. K čemu se odvážil Jeroboám? Co se stalo? V. 4. 5.
10. O co prosil Jeroboám, když byl tak potrestán? Jak byla jeho prosba vyslyšena? V. 6.
11. Co chtěl učiniti Jeroboám prorokovi? Jaký rozkaz dostal prorok od Hospodina. Co učinil? V. 7—10.

12. Kdo se o tom dověděl? Co zamýšlel starý prorok a jak to provedl? V. 11—14.
13. Jak mu odpověděl muž Boží, když ho zval do svého domu? Co pravil? Co tím učinil? V. 15—18.
14. Jaké poselství obdržel muž Boží? V. 19—22. Pozn. 3.
15. Kdy a jak se to splnilo? Kdo o tom přinesl zprávu do města? V. 23—25.
16. Co řekl starý prorok, když to slyšel a co učinil? Kde byl neposlušný prorok pochován? V. 26—30.
17. Co přikázal starý prorok svým synům o svém pohřbu? Co řekl o poselství neposlušného proroka? V. 31. 32.
18. Co učinil Jeroboám přes tyto výstrahy? Kam dospěl? V. 33. 34. Pozn. 4.

Poznámky.

1. »Jak smutná a významná jsou slova: „A všechen Izrael s ním.“ Lid, který Bůh vyvolil, aby byl světlem okolním národům, chtěl opustiti zdroj své síly a připodobniti se ostatním národům. Jako kdysi za Šalomouna, stalo se i za Roboáma. Převráceným příkladem mnozí pobloudili. Tak i nyní děje se s každým, kdo se oddá zlému. Vliv zlého činu neobmezí se jen na vinníka samého. Nikdo není sám sobě živ. Každý život je buď světlem, které ozařuje cestu druhého, anebo tmou, která vede k zoufalství a záhubě. Buď vedeme jiné k blaženosti a k věčnému životu, nebo k zármutku a věčné smrti. Jestliže svým počínáním si posilujeme aneb vzbuzujeme zlé v našich bližních, máme účast na jejich hříších.« E. G. W.

2. »Přání Jeroboámovo, aby deset pokolení zdrželo se chodění do Jerusalema, bylo tak veliké, že v svém záměru neviděl svou vlastní slabost. Nehleděl na veliké nebezpečí, do kterého uváděl celý Izrael, když nechal postavit modlářské zobrazování božství, s kterým jejich předkové v Egyptě byli dobře seznámeni. Jeho úmysl, zabrániti severním pokolením, aby nechodila do svatého města, měl jej k bláhovému činu.« E. G. W.

3. »Protože se pravý prorok nechal svěsti, aby šel cestou, která odporovala jeho povinnosti, musil zakusiti potrestání od

Boha. Když ještě seděl za stolem s tím, který jej svedl, aby se vrátil do Bétel, přišel Duch svatý na falešného proroka.« E. G. W.

4. »Trest, který postihl nevěrného posla, byl dalším důkazem pravdivosti předpovědi o oltáři. Kdyby prorok, který byl neposlušný hlasu Božího, býval bezpečně šel svou cestou, byl by tím chtěl král ospravedlniti svou neposlušnost. V roztrženém oltáři, v uschlé ruce a v hrozném osudu toho, který se odvážil býti neposlušen rozkazu Božího, mohl viděti Jeroboám zjevnou neřibost Boží a měl se vystříhati další nepravosti.« E. G. W.

Úkol 6. — 10. května. Z. s. 19.29.

Eliáš u potoka Karit a v Sareptě.

Vúdčii myšlenka: Jan 15, 10.

Úvod.

»Jak pomínula sláva Izraele! Nikdy dříve lid Boží tak neklesl. Proroků Bálových bylo 450 a proroků háje 400. (1 — Král. 18, 19.) Jen Bůh mohl zachovati před úplným zánikem. Ve svém slitování poslal jim Bůh jednoho z největších proroků.« E. G. W.

Otázky.

1. Odkud byl Eliáš? Jaké bylo jeho první poselství? 1. Král. 17, 1. Pozn. 1
2. Jaký rozkaz dostal potom Eliáš? Jak o něho chtěl pečovati Bůh? V. 2—4.
3. Jakou zkušenost učinil, když uposlechl rozkazu Božího? Co se stalo, když bylo sucho? V. 5—7.
4. Kam měl jíti Eliáš? Kdo měl o něho pečovati? V. 8. 9. Pozn. 2.
5. Při čem našel ženu v Sareptě, která o něho měla pečovati? O co jí žádal? V. 10.

6. O co prosil dále, když chtěla splnit jeho přání? Co ona mu pravila? V. 11. 12.
7. Jaké naučení a zaslíbení dal jí Eliáš? V. 13. 14.
8. Jakého požehnání hmotného se jí dostalo, když uposlechla jeho rozkazu? S či slovy shodovala se řeč Eliášova? V. 15. 16. Pozn. 3.
9. Co se stalo synu oné vdovy? Jaká to byla nemoc? V. 17.
10. Jak to působilo na matku? V. 18.
11. Co učinil hned Eliáš? Co Pánu vytýkal? V. 19. 20.
12. Co učinil po modlitbě a co řekl? V. 21.
13. Jak odměnil Bůh víru Eliášovu? S kterými slovy vrátil syna matce? V. 22. 23.
14. O čem byla potom vdova přesvědčena? V. 24.
15. Kdo jen může přemoci smrt a dáti život? V. 24; Jan 11, 25.
16. Co jest praveno o prosbách spravedlivých ve spojení s modlitbou Eliášovou? Jak 5, 16. 17.

Poznámky.

1. »Častá vybidnutí, napomenutí a výstrahy, nepřivedly Izraele ku pokání. Nastala doba, kdy je Bůh musil trestati. Protože přivrženci Bálovi tvrdili, že rosa a déšť nepřicházejí od Hospodina zástupů, nýbrž od přírodních sil a že země bývá učiněna úrodnou tvůrčí silou slunce, mělo poškrvněnou zemi postihnouti zlořečení Boží.« E. G. W.

2. »Tato žena nebyla Izraelitkou. Nikdy nezakusila přednosti a požehnání, jimž Bůh obdarovával svůj vyvolený lid. Přece však věřila pravému Bohu a chodila v světle, které ozařovalo její cestu. Když Eliáš nebyl jist životem v Izraeli, poslal ho Bůh k této ženě, aby v jejím domě našel útočiště.« E. G. W.

3. »Větší zkoušky víry nemohlo se jí dostat. Tato vdova obdarovala dosud každého přichozího. Nyní na ni přišla největší zkouška, ale v důvěře v moc Boží, který mohl pečovati o všechny její potřeby, učinila, jak jí Eliáš řekl... Tak i všem, kteří v době nouze a pokušení poskytnou pomoc jiným

zaslíbil Bůh veliká požehnání. Nezměnil se a jeho moc není menší, než za dnů Eliáše. Zaslíbení: »Kdo přijímá proroka ve jménu proroka; odplatu proroka vezme« (Mat. 10, 41), je dnes právě tak jisté, jako když je Spasitel dal.« E. G. W.

Úkol 7. — 17. května. Z. s. 19.39.

Eliáš na hoře Karmel.

Vůdčí myšlenka: Jakub 5, 17. 18.

Úvod.

»Bůh nemůže potřebovatí nikoho, kdo v dobách nebezpečí, kdy je třeba síly a zmužilosti všech, bojí se pevně zastávat práva. On potřebuje lidi, kteří věrně odporují nepravosti a bojují proti mocnostem věku tohoto. Ti uslyší z úst jeho: „To dobře, služebníče dobrý a věrný... Vejdíš v radost Pána svého“.«

Otázky.

1. Jaké poselství obdržel Eliáš později? 1. Král. 18, 1.
2. Jaká doba uplynula od té, kdy Eliáš přinesl králi první poselství? Luk. 4, 25; Jak 5, 17.
3. Co bylo v Samaří, když Eliáš šel k Achabovi s poselstvím? 1. Král. 18, 2.
4. Proč zavolal Achab Abdiáše, když byl veliký hlad? Kdo byl Abdiáš a jak se choval k Pánu? Co učinil k zachování proroků Božích? V. 3—6.
5. Koho potkal Abdiáš? Jak vyjádřil svou úctu k němu? V. 7.
6. Jaký rozkaz mu dal Eliáš? Čeho se Abdiáš obával a co namítal? V. 8—14.
7. Co mu slíbil Eliáš? Co učinil Achab, když slyšel, že přišel Eliáš? V. 15. 16.

8. Jak pozdravil Achab Eliáše? Co ten mu odpověděl? V. 17. 18. Pozn. 1.
9. Jaký rozkaz dal Eliáš Achabovi? Jak ten jej vykonal? V. 19. 20. Pozn. 2.
10. Co se tázal Eliáš shromážděného lidu? Jak se choval lid? V. 21.
11. Jaký návrh učinil Eliáš lidu a kněžím Bálovým? V. 22—24.
12. Co učinili kněží Bálovi, když byl volek vybrán? Co volali? Co činili, když nedostávali odpověď? V. 25. 26.
13. Jak se jim posmíval Eliáš? Co činili pohanští kněží? Jak dlouho volali ke svým bohům a s jakým úspěchem? V. 27—29.
14. Koho potom zavolal Eliáš? Co učinil? Kolik kamenů vzal? Vypravuj o dalších podrobnostech? V. 30—35.
15. Kterými slovy modlil se Eliáš potom? O co prosil Pána? V. 36. 37.
16. Jak Bůh vyslyšel Eliáše? Jak působila odpověď Boží na lid? Co řekl? V. 38. 39. Pozn. 3.
17. Co přikázal Eliáš lidu, když se tak zjevila moc Boží? Co se stalo s kněžími Bálovými? V. 40.
18. Co přikázal potom Eliáš Achabovi? Kam šel Eliáš? Co tam činil? Kolikrát se šel služebník dívat, zdali se ukazuje znamení deště? V. 41—43.
19. Co konečně po sedmé viděl? S jakým rozkazem ho poslal Eliáš k Achabovi? Jak mohl Eliáš Achaba předběhnouti? V. 44. 46. Pozn. 4.

Poznámky.

1. »U bezbožníků je to přirozený zjev, že služebníky Boží činí odpovědný za nedostatky, které se jeví jako následek jejich odvrácení se od správné cesty. Kdo jest v moci satanově, nemůže viděti věci tak, jak je vidí Bůh. Když takovým lidem dá se před zraky zrcadlo pravdy, zlobí se, že jsou napomináni. Jsouce za-

slepení hříchem, zdráhají se činiti pokání. Domnívají se, že služebníci Boží postavili se proti nim, a že za to zasluhují velikého pokárání.

Eliáš šel k Achabovi s plným vědomím své nevinny a nepokoušel se ospravedlniti ani mu lichotiti. Také se nesnažil ujíti králově zlobě oznámením mu radostné zprávy, že sucho brzy pomine. Nepronesl ani slova k svému oprávnění. Rozhorlen pro věc Boží, odmítá výčitku královi a praví, že hříchy jeho a jeho otců uvedly toto veliké zlé na Izraele... Opravdová láska usiluje nejprve o Boží čest a o spasení duší. Kdo má tuto lásku, nebude obcházeti pravdu, aby byl ušetřen následků svých přímých slov. Jsou-li duše v nebezpečí, nebudou služebníci Boží míti zřetel na sebe, ale budou mluvit slova, která jim Pán mluvití přikázal a vystříhají se zlo omlouvatí nebo zakrývatí.« E. G. W.

2. »Rozkaz byl vydán od muže, který byl v přímém spojení s Bohem. Proto Achab ihned uposlechl, jako kdyby prorok byl vladařem a král jedním z jeho poddaných. Rychle byli vysláni poslové po celém království, aby hned přišli k Eliášovi a prorokům Bálovým.« E. G. W.

3. »Všechn lid se sklonil v uctivosti před neviditelným Bohem. Nikdo se neodvážil pohlédnouti ještě na oheň s nebe poslaný... Báli se, že sami budou od ohně pohlceni a jsouce přesvědčeni, že Boha Eliášova mají uznati za Boha svých otců a Jej poslouchati, volali jako jedněmi ústy: „Hospodin jest Bohem, Hospodin jest Bohem.“ Volání zaznívalo s hory po rovině. Izrael byl probuzen a poučen o něčem lepším a byl ochoten ku pokání. Konečně uznal, jak velice Boha zneuctil.« E. G. W.

4. »To stačilo. Eliáš nečekal, až se nebe zatáhne temnými mraky. Již v tom malém obláčku viděl vírou mocný déšť. Činil podle své víry a rychle poslal služebníka k Achabovi s poselstvím: Zaprahej a jed', aby tě nezastihl déšť.« E. G. W.

Eliáš utíkající.

Vůdčí myšlenka: Žalm 139, 2. 3.

Úvod.

»Bylo by se mohlo zdáti, že Eliáš, po osvědčení, po tak neochvějně zmužilosti a po úplném vítězství nad králem, kněžími i lidem nikdy nezmalomyslní a zůstane neochvějný. Přece však i on, jemuž se dostalo tolik důkazů o Boží péči a Božím požehnání, podroben byl nedostatkům lidské povahy, a v této temné chvíli pozbyval víry a zmužilosti.« E. G. W.

Otázky.

1. Co vzkázala Jezábel Eliášovi, když zvéděla od Achaba, co učinil prorok kněžím Bálovým? 1. Král. 19, 1. 2. Pozn. 1.
2. Co učinil Eliáš, když to zvéděl? Kam odešel? Koho tam nechal? V. 3.
3. Kam potom šel? Co si žádal? Jak vyjádřil své city? V. 4. Pozn. 2.
4. Kdo se ukázal Eliášovi? Co mu řekl? V. 5.
5. Jak bylo postaráno o Eliáše? Co zase učinil, když pojedl? V. 6.
6. Co řekl anděl Eliášovi, když se mu ukázal po druhé? V. 7. Jak dlouho mohl potom Eliáš jíti, když pojedl po druhé? Kam šel? V. 8.
7. Kam všel Eliáš po svém příchodu na Oréb? Jakou otázku dal mu Pán? V. 9.
8. Co odpověděl Eliáš? Jak se cítil mezi Izraelskými? V. 10. Pozn. 3.
9. Jaký rozkaz dostal Eliáš od Pána? Co se stalo, když po prvé šel Pán mimo něho? Co potom následovalo? V. 11.
10. Co přišlo za větrem a zemětřesením? Co za ohněm? V. 12. Co učinil Eliáš, když uslyšel hlas tichý? Jaká otázka mu byla znovu dána? V. 13. Pozn. 4.

11. Co opět zdůrazňoval Eliáš v své odpovědi? V. 14. Jaký rozkaz obdržel o králi v Syrii? V. 15.
12. Koho měl pomazati za krále nad Izraelem? Koho měl pomazati jako svého nástupce? V. 16. Pozn. 5.
13. Co mělo přijíti na způrné Izraelské skrze tyto muže? V. 17.
14. Jaké ubezpečení dostal Eliáš o věřících v Izraeli? V. 18. Pozn. 6.
15. Koho našel za pluhem, když se vracel? Co učinil? V. 19.
16. Oč prosil Elizeus? Co hned učinil, když splnil tuto povinnost? V. 20. 21. Pozn. 7.
17. Jak se osvědčila hlavní myšlenka našeho úkolu?

Poznámky.

1. »Když Achab oznámil královně, že kněží Bálovi byli vyhubeni, tu tato zatvrzelá a nekajicná Jezábel velice se rozhněvala. Popírala, že to, co se stalo na Karmel, mohlo by býti pokládáno za řízení Boží prozřetelnosti a prohlásila, že Eliáš musí zemřít.« E. G. W.

2. »Jak se často stává po velikých úspěších a krásných zkušenostech u víře, tak i u Eliáše nastalo ochabnutí. Obával se, že reformace započatá na Karmel, nebude míti trvání a byl sklíčen. Sotvaže byl povznesen k výšinám Fazgy, octl se v údolí. Zatím co při působení Všemohoucího obstál v nejtěžších zkušenostech víry, v této chvíli jeho zmalomyslnění, kdy v jeho sluch zaznívala pohružka Jezábelina a kdy se zdálo, že satan skrze útoky této bezbožné ženy bude míti dále nadvládu, ochabovalo jeho zůstávání s Pánem.« E. G. W.

3. »V zkušenosti každého jednotlivce přijdou doby trpkého zklamání a úplného zmalomyslnění. Přijdou dny zármutku, kdy se nám zdá těžké věriti, že Bůh jest stále ještě laskavým dobrodincem svých dítek; nastanou dny, kdy hoře svírá duši, až se zdá, že smrt jest lepší než život. Pak mnozí ochabují ve svém zůstávání v Bohu a upadají v otrocké pochybnosti a v služebnost nevěry. Kdybychom však v takových dobách

mohli duchovním zrakem poznati cenu vedení Božího, uzřeli bychom, jak andělé se snaží, aby nás osvobodili a usilují postavití nohy naše na pevný základ, pak bychom byli naplněni novou vírou a novým životem.« E. G. W.

4. »Nikoli v mocném ohlášení božské sily, nýbrž v »tichém hlase« zalíbilo se Bohu zjevití se svému služebníkoví. Tím chtěl Eliáše poučiti, že veliké skutky nejsou vždy nejúspěšnější v provádění jeho úmyslů...

Nejučenější předkládání pravdy Boží nepřivádí vždycky duši ku přesvědčení a obrácení. Srdce lidská také nemají býti získávána výmluvností, nýbrž něžným působením Ducha svatého, který tiše, ale jistě pracuje na přeměnění a vytvoření povahy. Je to »tichý hlas« Ducha Božího, který má moc změnití srdce.« E. G. W.

5. »Pán odpověděl Eliášovi, že nepravosti v Izraeli nezůstanou bez trestu. Měli býti zvoleni schopní mužové, kteří by Boží úmysl splnili v potrestání bezbožné říše. Bylo třeba vykonati ještě tvrdou práci, až by všem byla dána možnost, postavití se na stranu pravého Boha. Eliáš sám měl se vrátiti k Izraeli a s jinými nésti břímě, které by způsobilo reformaci.« E. G. W.

6. »Ze zkušeností Eliášových, které učinil ve dnech zmalomyslnění, vyplývají mnohá naučení, která mají velikou cenu pro služebníky Boží v přítomné době všeobecného odvrácení se od toho, co jest správné. Nynější odpadnutí jest podobné tomu, jaké bylo za dnů proroků. Také dnes jde tisíce lidí za Bálem, tím, že povznášejí lidské na božské a zvelebují vůdce lidu, že slouží mamonu, jakož i tím, že učení vědy postavují nad zjevené pravdy Boží. Pochybnosti a nevěra zhoubně působí na srdce i mysl a mnozí nahrazují slovo Boží naukami lidskými... Jakkoli se toto odpadnutí rozšířilo, přece není všeobecné. Všichni obyvatelé země nejsou bezbožní a opanování hříchem; dosud se všichni nepostavili na stranu nepřitele. Bůh má ještě mnoho tisíc těch, kteří se nesklonili před Bálem; mnozí jsou, kteří touží po plném poznání Ježíše Krista a jeho zákona, mnozí

staví na naději, že Ježíš Kristus brzo přijde a učiní konec hříchu i smrti.« E. G. W.

7. »Ke každému přijde pozvání, aby vše položil na oltář Boží. Všichni nejsou vyzváni, aby sloužili jako Elizeus a není žádáno, aby všechno prodali; Bůh od nás žádá, abychom v svém životě dali první místo jeho službě a nenechali uplynouti ani jednoho dne, aniž bychom něco vykonali pro jeho dílo na zemi.«

Úkol 9. — 31. května. Z. s. 19.57.

Hřích Achabův.

Vůdčí myšlenka: Efez. 5, 11.

Úvod.

Ačkoliv Achab dlouho šel nesprávnou cestou, ukázal mu Bůh při zastání se Izraele proti Syrským, že chce zvelebiti své jméno před Izraelem i před pohany a pomohl svému lidu. Přes to však trval Achab ve zlém, což způsobilo konec jeho i zničení celého domu jeho.

Otázky.

1. Který král za dnů Achaba vytáhl se svým vojskem do boje proti Izraeli? 1. Král. 20, 1. Jaké poselství poslal Benadad Achabovi? V. 2—6.
2. Jakou radu dali starší a lid svému králi? V. 7. 8. Jak pohrozil Benadad Achabovi, když odmítl jeho požadavek? V. 9. 10. Jak odpověděl Achab? V. 11.
3. Skrze koho a v jakém zaslíbení bylo zajištěno vítězství Achabovi? V. 13—15.
4. Co přispělo k porážce Benadadově? V. 16. Jaký dal rozkaz, když vytáhli služebníci knížat? V. 17. 18.
5. Jak skončil první boj? V. 19—21. Co se mělo ještě jednou státi podle slov prorokových? V. 22.

6. Co řekli služebníci krále Asyrského? V. 23—25.
7. Jak skončila bitva, když Syrští znovu vytáhli do boje proti Izraelským? V. 29. 30. Jak Achab zameškal vyplnití vůli Boží? Kdo z Asyrských byl zachován? V. 34.
8. Jaký rozsudek byl proto oznámen Achabovi skrze proroka Božího? V. 42. Jak to působilo na krále? V. 43.
9. Jakou žádost měl Achab v svém srdci po těchto událostech? 1. Král. 21, 1—3. Jak to působilo na krále, že jeho žádosti nebylo vyhověno? V. 4.
10. Kdo přišel ke králi? S jakou otázkou? Co odpověděl Achab? V. 5. 6.
11. Jak jej pobádala Jezábel? Co si předsevzala? V. 7.
12. Co hned učinila? V. 8—14.
13. Co učinila Jezábel, když zvěděla, že její úmysl se podařil? V. 15.
14. Jak Achab přijal zprávu o smrti Nábotově? V. 16.
15. Kdo byl poslán k Achabovi s poselstvím kárajícím? V. 17.
18. Jaký trest měl přijíti na Achaba pro jeho účast v zločinu? V. 19—22. 24. Jaký trest měl přijíti na Jezábel? V. 23
16. Co se praví o povaze Achabově? V. 25. 26. Pozn. 1.
17. Proč neměl přijíti trest za dnů Achabových? V. 27—29.

Poznámka.

1. V dějinách Starého zákona nenacházíme, že by nad člověkem vyneseno bylo hroznější rozhodnutí pro jeho zlé chování. Jezábel klesla tak hluboko, že pro svou povahu zlou a pro svůj utrhačný život stala se pozdějšímu světu příslovecnou. „Kterýž by se prodal“, znamená, že Achab dobře věděl, co je správné, ale ve svém sobectví a v své neschopnosti, býti pánem svých žádostí, zaprodal sebe, aby se oddal zlému a hověl hříchu.

Úkol 10. — 7. června. Z. s. 20.04.

Konec Ochoziášův; Eliáš a Elizeus.

Vůdčí myšlenka: 1. Tess, 4, 16—18.

Úvod.

»Bůh přikázal Eliášovi, aby místo sebe pomazal za proroka Elizea... Eliáš šel jej vyhledat... Otec Elizeův byl zámožný muž, jehož dům v době všeobecného odpadnutí neskláněl se před Bálem. V takovém domě vychován byl Elizeus. V tichu a ústraní venkovského života, kde se učil poslouchati rodiče i Boha a připravoval se tak na svůj pozdější úkol.« E. G. W.

Otázky.

1. Od koho chtěl se Ochoziáš dovědět, zdali se uzdraví? 2. Král. 1, 1. 2.
2. Jaké poselství přinesl Eliáš poslům Ochoziášovým za toto jeho přestoupení? V. 3. 4.
3. Co oznámili služebníci králi? Koho poznal Ochoziáš v muži, který jim vyšel v cestu? V. 5—8.
1. Co se Ochoziáš třikrát pokoušel? S jakým úspěchem? V. 9—14. Jakého poučení dostalo se Eliášovi? V. 15. Jaké poselství přinesl králi? V. 16.
5. Jak se splnila slova prorokova? V. 17. 18. Pozn. 1.
6. Na koho uvrhl Eliáš svůj plášť, vracuje se z pouště? 1. Král. 19, 19—21.
7. Jaký úmysl Páně s Eliášem byl později zjeven? 2. Král. 2, 1.
8. Co řekl Eliáš Elizeovi? Co na to odpověděl Elizeus? V. 2.
9. Kdo přišel k Elizeovi? O čem mluvili? V. 3.
10. Jak se to opakovalo na jiném místě? V. 4—6.
11. Kdo pohlížel z daleka, když Eliáš s Elizeem přišli k Jordánu? Co učinil Eliáš? Co se stalo? V. 7. 8.

12. Oč prosil Elizeus Eliáše, když přešli Jordán? V. 9. Jakou odpověď od něho dostal? V. 10. Pozn. 2.
13. Co se stalo, když spolu šli a rozmlouvali? V. 11. Pozn. 3.
14. Co zvolal Elizeus, když viděl Eliáše vstupovati u větru vzhůru? Co učinil? V. 12.
15. Co spadlo s Eliáše, když vstupoval vzhůru? Co učinil Elizeus? Jaký div potom učinil? V. 14.
16. Jak se zachovali synové proročti k Elizeovi? Proč? V. 15. Pozn. 4.
17. Jakého důkazu dalšího dostalo se obyvatelům města o povolání Elizeovu? V. 19—22.
18. Čeho obrazem jest proměnění Eliáše? 1. Tes. 4, 16—18.

Poznámky.

1. »Obřady a záhady pohanství docházejí svého splnění v nynějších divech a záhadách spiritismu. Zastánci spiritismu osobují si moc uzdravování. Tuto moc přiřítají magnetismu a tajemným silám lidské duše. A jsou mnozí, kteří v této době, osvícené křesťanstvím, raději hledají uzdravení v takovýchto silách, místo aby se svěřili moci Boží a opravdovým lékařům.« E. G. W.

2. »Elizeus neprosil o světskou čest, ani o vysoké postavení mezi velikány světa. On žádal větší míru Ducha, jež Bůh dal v hojné míře tomu, jehož chtěl poctiti proměněním. On věděl, že jen Duch, který spočinul na Eliášovi, může jej zmocnit k úkolu, k němuž jej Bůh povolal. Proto volal: »Prosim dvojnásobní díl ducha tvého na mne.« E. G. W.

3. »Eliáš byl obrazem svatých, kteří v době druhého příchodu Kristova budou na zemi žiti a budou proměnění; a to pojednou, v okamžení, k zatroubení poslednímu (1. Kor. 15, 51. 52.), aniž by okusili smrti. Jelikož představuje ty, kteří mají býti proměnění, směl Eliáš krátce před ukončením učitel-

ské činnosti Kristovy na zemi, býti s Mojžíšem a Spasitelem na hoře proměnění.« E. G. W.

4. »Uznává-li Pán ve své prozřetelnosti za dobré, odvolati ze svého díla ty, jimž dal moudrost, udíli jejich následovníkům sílu a moc, jdou-li jeho cestami a volají-li k Němu o pomoc. Oni mohou předčítí i své předchůdce; neboť mohou míti prospěch z jejich zkušeností a vystříhati se jejich chyb.« E. G. W.

Úkol 11. — 14. června. Z. s. 20.09.

Eliáš a Sunamitská. Jedovatý pokrm. Podivuhodné nasycení.

Vůdčí myšlenka: Jan. 5, 25.

Úvod.

»Elizeus byl milý a přívětivý muž; že také dovedl býti přísný, dokázal tehdy, když na cestě do Bétel posmívala se mu bezbožná mládež.« E. G. W.

Jeho zkušenosti s vdovou Sunamitskou, s jedovatým pokrmem a podivuhodné nasycení hladovějících svědčí o tom, že jeho život zasvěcen byl službě lidu.

Otázky.

1. S jakou záležitostí přišla jedna z manželek synů prorocích k Elizeovi? 2. Král. 4, 1.
2. Co se tázal Elizeus ženy? Co ona odpověděla? V. 2.
3. Jakou radu dal jí Elizeus? V. 3. Co měla učiniti s naplněnými nádobami? V. 4.
4. Co se stalo, když uposlechla proroka? V. 5—7.
5. Jakého pozvání dostalo se Elizeovi, když šel skrze Sunem? V. 8.
6. Co žena poznala? V. 9. Jaký návrh dala svému muži? V. 10. Jak prorok použil tohoto pohostinství? V. 11.

7. Jak se chtěl odměnit Elizeus rodině za její laskavost? V. 12. 13.
8. Které přání ženy splnilo se podle slov Elizeových? V. 14—17.
9. Jak se stalo, že chlapec umřel, když dorostl? V. 18—20. Co s ním učinila matka? V. 21.
10. Oč potom prosila svého muže? Kde našla Elizea? V. 22—25. Pozn. 1.
11. S jakou otázkou poslal k ní Elizeus svého služebníka? Jak dala Sunamitská najevo, že své hoře nechce oznámiti služebníku? V. 26. Co učinila, když přišla k Elizeovi? V. 27. Jakou otázku dala prorokovi po delším mlčení? V. 28. Pozn. 2.
12. Jaký rozkaz dal Elizeus Gézi? V. 29. Jak se k tomu zachovala žena a co tím dosáhla? V. 30.
13. Jaký úspěch měl Gézi při vykonání rozkazu Elizeova? V. 31. Co učinil Elizeus, když přišel k Sunamitské? V. 32—34.
14. Co se stalo, když Elizeus po druhé rozprostřel se nad dítětem? V. 35. Koho nechal zavolat? V. 36. Co učinila matka? V. 37.
15. Na která slova Pána Ježíše měli bychom si vzpomenouti při tomto uvažování? Jan 5, 25. Pozn. 3.
16. Která další zkušenost dosvědčuje, že Elizeus měl moc s hůry? V. 38—41. Pozn. 4.
17. Kterým divem v době hladu dosvědčil Elizeus své poslání od Boha? V. 42—44. Pozn. 5.

Poznámky.

1. Vzdálenost Sunem od Karmel byla asi 30 km.
2. Zdá se, že matka ani Elizeovi nemohla říci hrozná slova: »Umřel syn můj.« Její slova ve verši 28 zní jako výčitka. Elizeus však ihned poznal, co se stalo.

3. »Tak byla odměněna víra této ženy. Kristus, dárce života, vrátil ji syna. Tak budou odměněni i jeho věrní, až při jeho druhém příchodu bude zlomen osten smrti a hrob oloupen o své vítězství. Potom vrátí svým služebníkům jejich děti, které jim smrt vyrvala.« E. G. W.

4. »Jak Spasitel, tak i Elizeus ve své činnosti kazatelské spojoval uzdravování s učením. V době své dlouhé a úspěšné činnosti snažil se Elizeus věrně a neúnavně konati důležité dílo výchování, jak se dalo v školách prorockých. Jeho vyučování skupin mladých lidí byla potvrzována působením Ducha svatého a někdy to byly pádné důkazy, že skutečně jest služebníkem Božím. Při jedné své návštěvě školy, která byla zřízena v Galgala, učinil jedovatý pokrm neškodným.« E. G. W.

5. »Nynější církve nezbytně potřebuje většího poznání poměru, v jakém Bůh jest k těm, kteří jsou vykoupeni obětí jeho Syna, jakož i větší víry v ustavičný pokrok jeho díla na zemi. Nikdo by neměl mařiti čas naříkáním, že by zde bylo tak málo prostředků pomocných. Zdánlivě jest zde málo slibného; ale odvaha a důvěra v Boha vytvoří dosti zdrojů. Dar, který jest přinášen s vděčností a prosbou, aby jej Pán požehnal, bude právě tak hojně rozmnožen, jako byl rozmnožen pokrm, který byl podáván synům prorockým a znavenému lidu.« E. G. W.

Úkol 12. — 21. června. Z. s. 20.12.

Náman Syrský.

Vůdčí myšlenka: Žalm 103, 2. 3.

Úvod.

»Benadad, král Syrský, zvítězil nad Izraelem v bitvě, v které padl také Achab. Od té doby Syrští vpadávali do země Izraelské a jednou s sebou odvedli do zajetí mladou dívku,

kteřá se dostala do služby k ženě Námánově. Ačkoliv byla jako otrokyně vzdálena od svého domova, svědčila o Bohu. « E. G. W.

Otázky.

1. Kterému hejtmanu Syrskému dal Bůh za dnů Elizeových moc, osvoboditi zemi syrskou od nepřátel? Jaký neduh však měl? 2, Král. 5. 1. Pozn. 1.
2. Koho také Syrští zajali? Komu dívka sloužila? V. 2.
3. Co pravila dívka dětským soucitem k své paní? Komu to bylo oznámeno? V. 3. 4. Pozn. 2.
4. Co řekl král Námánovi, když slyšel o prorokovi v Izraeli, jehož Bůh může uzdravovati nemocné? V. 5.
5. Ke komu poslal posly? Jak byli přijati od krále Izraelského? V. 6. 7.
6. Jaké poselství poslal Elizeus králi, když slyšel o jeho rozpacích? V. 8.
7. Kam ihned Námán odešel? Jakou radu mu dal Elizeus? Jak ji přijal? Jak o tom soudil? V. 9—12.
8. Jak byl uklidněn hněv hejtmana syrského? Jaký byl následek jeho poslušnosti? V. 13. 14.
9. K jakému poznání přišel Námán skrze uzdravení? Co nabízel Elizeovi? Jak ten se k tomu zachoval? V. 15. 16. Pozn. 3.
10. Jakou otázku dal Námán Elizeovi? V jaké věci žádal o radu? Jakou dostal odpověď? V. 17—19. Pozn. 4.
11. Co si předsevzal Gézi? Jak to provedl? V. 20—24.
12. Co se tázal Elizeus, když se Gézi vrátil? Jak ten odpověděl? V. 25.
13. Kterou otázkou zjevil prorok, že znal počínání Gézi? Co vytkl svému služebníkovi? V. 26.
14. Jak byla potrestána jeho lakotnost? V. 27. Pozn. 5.
15. Kterými slovy bychom měli vždy vyjádřiti svůj dík? Žalm 103, 2. 3.

Poznámky.

1. »Skrze něho dal Hospodin vysvobození zemi Syrské.« Tomuto výroku porozumíme, pomysleme-li, že tu jde o vítězství nad Achabem, bezbožným králem Izraelským, jehož pád i jeho celého domu nechal Bůh předpovědět skrze proroka.

2. »Chování se zajaté dívky v pohanském domě jest dobrým svěděním o včasném a dobrém vychování od rodičů. Není větší úlohy, která by rodičům byla svěřena. Rodiče mají položit základ povaze dítek. — Když rodiče onu hebrejskou dívku vyučovali o Bohu, nevěděli, jaký bude její osud. Konali však věrně svou povinnost a dítě, které přišlo do domu hejtmana syrského, svědčilo tam o Bohu, o kterém se učilo.« E. G. W.

3. »Spasitel poukazoval na podivuhodné uzdravení Námánova a doporučoval ho jako příklad všem, kteří tvrdili, že slouží Bohu. Viz Luk. 4, 27. Bůh neuzdravil mnohé malomocné v Izraeli, poněvadž tomu zbraňovala jejich nevěra. On působí na ty, kteří dovedou oceniti jeho požehnání a světlu s nebe věnují pozornost.« E. G. W.

4. »To jest právě jádro vyznání Námánova, že se neodvrátil jen od víry v modly k víře v jediného Boha, nýbrž Boha, který se osvědčil a zjevil Izraeli, uznal za jediného, živého Boha. Proto také země, kterou Bůh zaslíbil tomuto lidu, byla mu svatá... proto si ji chtěl vzíti s sebou, aby na ni tomuto Bohu mohl obětovati... Nezaměnil jen národního boha za jiného, nýbrž vyznal, že Hospodin je ten první a poslední a kromě Něho že není Boha. (Izai. 44, 6.) Pro nevěrný a na obě strany kulhající Izrael, který více zakusil moc a slávu Boží než Námán, bylo toto vyznání velice zahanbující, jakož i výstražné.«

5. »Vážná jsou naučení, vyplývající ze zkušenosti toho, který měl tak velikou a svatou přednost. Chování se Gézí mohlo býti kamenem úrazu pro Námána, do jehož srdce krátce před tím padlo světlo a nadchlo jej k službě živému Bohu.

Pro podvodný čin Gézi nebylo žádné omluvy. Až do své smrti zůstal malomocný, zlořečený od Boha a vyobcován ze společnosti lidí.« E. G. W.

Úkol 13. — 28. června. Z. s. 20.13.

Plovoucí sekýra. Vpád Syrských. Obležení Samaří.

Vůdčí myšlenka: Žalm 34, 8.

Úvod.

»Elizeus, který byl za dnů Achabových povolán za proroka, měl zakusiti mnohé změny v Izraeli. Za panování Hazaele Syrského, který byl metlou na odpadlý lid, nastal soud nad Izraelem. Přísná ustanovení za reformace Jehu měla za následek vyhubení celého domu Achabova. V dalších bojích proti Syrským, které vedl Joachaz, nástupce Jehu, ztratil některá města za Jordánem. Zdálo se, že Syrští zmocní se panství nad celou zemí. Ale reformace, kterou začal Eliáš a po něm v ní pokračoval Elizeus, způsobila, že mnozí hledali Boha. Oltář Bálovy byly opuštěny a pomalu, ale jistě začali v svém životě plnit úmysl Boží ti, kteří Mu chtěli sloužit celým srdcem.« E. G. W.

Otázky.

1. Co řekli synové proroctví Elizeovi, když příbytek byl pro ně již malý? Kam šli? Proč? 2. Král. 6, 1—4.
2. Co se stalo, když káceli stromy? Proč to bylo zvláště nepřijemné? Jak dostali sekýru zpět? V. 5—7. Pozn. 1.
3. Jaký plán učinil král Syrský, když bojoval proti Izraelovi? Jak byl král Izraelský varován? V. 8. 9.
4. Jak podezíral král Syrský svůj lid, když král Izraelský nešel do jeho léčky? Co mu bylo oznámeno? V. 10—12.
5. Co učinil král Syrský, aby zařadil Elizea? V. 13. 14.

6. Co zmocňovalo služebníka prorokova, když viděl syrské vojsko? Jak vyjádřil Elizeus svou víru v Boha? Oč prosil? Co se stalo? V. 15—17. Pozn. 2.
7. K jakému doznání na podkladě Písma tedy přicházíme? Žalm 34, 8.
8. Oč prosil Elizeus Pána, když se k němu nepřátelé blížili? Jak bylo odpověděno na jeho prosbu? 2. Král. 6, 18.
9. Kam vedl Elizeus vojsko? Co chtěl učiniti král? Co radil Elizeus? Co to způsobilo Izraelovi? V. 19—23.
10. Jaké poměry nastaly v městě, když Benadad, král Syrský, oblehl Samaří? V. 24—29.
11. Jak to působilo na krále Izraelského? Koho učinil za to odpovědná? Co ukládal o Elizeovi? V. 30—33.
12. Jaké poselství oznámil Elizeus králi, který přišel do domu prorokova? 2. Král. 7, 1.
13. Co odvětil jeden z knížat, na něhož král spoléhal? Jak mu odpověděl Elizeus? V. 2. Pozn. 3.
14. Kdo byl před branou Samařskou? K čemu se odhodlali? V. 3. 4.
15. Co shledali v táboře syrských? Proč ti utekli? V. 5—7.
16. Co učinili malomocní a k čemu se rozhodli, když si nějakou kořist schovali? V. 8. 9. Pozn. 4.
17. Jak se dostalo poselství malomocných ke králi? Co o tom soudil král? Co posléze učinil? V. 10—14.
18. Co shledali poslové? V. 15. Které proroctví se tím splnilo? V. 16.
19. Kam postavil král kníže, které nevěřilo slovům prorokovým? Co musil zakusiti? V. 17—20. Pozn. 5.

Poznámky.

1. Ve věcech svých dítek pečuje Bůh i o maličkosti. Vlasové hlavy jejich sečteny jsou a On také ví, když spadne vrabec se střechy. Ztráta vypůjčené sekery měla dáti příležitost k vykonání divu. Bůh činí denně divy, ale ti, pro které se

dějí, málo jich dbají. Za vším, co slouží k blahu jeho dítek, stojí On jako dobrotivý Otec. Velmi často však zaponínáme na jeho péči a nejsme Mu vděčni za jeho ochranu.

2. »Mezi služebníkem Božím a zástupcem ozbrojených nepřátel byli nebeští andělé. Přišli s velikou mocí, nikoli aby

zničili, nýbrž aby ochránili bezmocného služebníka. — Ooctnou-li se dítky Boží v těžkém postavení, takže se zdá, že není žádného východiska, mají spolehnouti na Pána.« E. G. W.

3. Mužové a ženy, kteří mají býti první, když je potřebí věnovati důvěru osvědčeným služebníkům Božím, často zaujmají pochybovačné stanovisko, jako ono kníže, na které král spoléhal. Rychle však přišlo odsouzení, jak to předpověděl prorok.

4. Malomocní nejdříve pamatovali na sebe, ale potom se v nich vzbudil pocit odpovědnosti za hladovějící město a dvůr královský. Jak snadno zapominají křesťané sdíletí požehnání s hůry s těmi, kteří jich velmi potřebují. Rybník, jehož voda neodtéká, nestane se osvěžujícím pramenem, ale spíše nebezpečím. Křesťan, který jen přijímá a nic nedává, bude pro jiné také nebezpečím, neboť »nejsou-li duše přitahovány ke Kristu, pak pod vlivem povrchního náboženství otupí.«

5. »Uzříš očima svýma, ale nebudeš jísti z toho.« Nevěřící a bezbožní jednoho dne také uzří město vykoupených, ale nevejdou tam. Všichni však mohli býti mezi těmi, jimž bude dáno »dědictví mezi všemi posvěcenými.« (Skt. 20, 32.)

